

Ecologische Quickscan Leonard Sprengerlaan, Meppel

In het kader van bouwactiviteiten

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

0318 655 626

ecologie@deslijpkruik.nl

www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan Leonard Sprengerlaan Meppel
Betreft	Ecologische quickscan
Locatie	Nabij Leonard Sprengerlaan 41-104, Meppel
Auteur	J. Mossink & M. IJmker
Contactpersoon	J. Mossink (mossink@deslijpkruik.nl)
Opdrachtgever	Bureau voor Planvorming en Advies
Datum	17-05-2025
Status	Versie 1
Projectcode	P25-0014

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving (Omgevingswet). Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar. De Slijpkruik Ecologie BV is niet aansprakelijk voor beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door De Slijpkruik Ecologie BV uitgevoerde onderzoek. Daarnaast is De Slijpkruik Ecologie BV niet aansprakelijk voor gevolgschade, of voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van uitgevoerde onderzoeken door De Slijpkruik Ecologie BV.

© De Slijpkruik Ecologie B.V. (2025)

Niets uit dit rapport mag openbaar worden gemaakt of gepubliceerd door middel van; druk, fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Slijpkruik Ecologie B.V. of de opdrachtgever.

Wijze van citeren: Mossink, J. & IJmker, M. (2025). Ecologische quickscan *Leonard Sprengerlaan Meppel*, De Slijpkruik Ecologie BV.

Omslagfoto: Impressie van het plangebied. Bronvermelding; foto's zijn door de auteur gemaakt tenzij anders aangegeven.

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborging	
2	Soortenbescherming	8
2.1	Vogels	
2.2	Vleermuizen	
2.3	Overige zoogdieren	
2.4	Overige soortgroepen	
2.5	Vaatplanten	
2.6	Samenvatting bevindingen	
3	Gebiedsbescherming	13
3.1	Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden	
3.2	Natura 2000	
3.3	Houtopstanden	
4	Rode Lijst	15
4.1	Resultaten en effectbeoordeling	
4.2	Maatregelen zorgplicht	
5	Conclusies en aanbevelingen	17
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
	Bijlagen	19
	Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader	

1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat de aanleiding en het doel van het uitgevoerde onderzoek is. Ook wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de beoogde ingreep. Daarnaast komt ook de methode van het onderzoek aan bod.

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Bureau voor Planvorming en Advies voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. een ecologische quickscan uit aan de Leonard Sprengerlaan te Meppel. Het betreft een locatie in het zuiden van de bebouwde kom van Meppel. De initiatiefnemer is voornemens om een appartementengebouw te realiseren. Daarnaast vinden diverse ingrepen rondom het bouwblok plaats, zoals het aanleggen van nieuwe parkeermogelijkheden, kap van bomen en aanpassingen aan wegenstructuur en bijbehorende faciliteiten zoals stoepen en verlichting. Omdat effecten op beschermde soorten niet op voorhand zijn uitgesloten is toetsing aan de Omgevingswet (OW) noodzakelijk. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Ook wordt het effect van de ingreep op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of provinciaal beschermde natuurgebieden zoals Natuurnetwerk Nederland beoordeeld. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur. Denk hierbij bijvoorbeeld aan migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaardere beschermde soorten maximaal drie jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De projectlocatie betreft een perceel aan de Leonard Sprengerlaan, nabij een bestaand gebouw met o.a. appartementen. Het perceel bevindt zich direct ten zuiden van huisnummers 41 t/m 104, binnen de bebouwde kom van Meppel, gemeente Meppel, provincie Drenthe (afbeelding 1 en 2). Het terrein bestaat uit bomen, struiken, lage bodemvegetatie en verharding (parkeerterrein). Het perceel grenst aan de Leonard Sprengerlaan. Op korte afstand ten zuiden stroomt de beek 'De Reest' en ten westen is stadspark 'Wilhelminapark' gesitueerd. Grofweg midden op het terrein is een overkapping aanwezig die als fietsenstalling dient.

De initiatiefnemer is voornemens om een appartementengebouw te realiseren van 6 bouwlagen met ruimte voor in totaal 17 appartementen. Hiervoor zullen enkele bomen, struiken en wat lage vegetatie moeten wijken. Daarnaast vinden diverse ingrepen rondom het bouwblok plaats, zoals het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen en wordt de wegenstructuur aangepast, zodat deze aansluit op zowel de Leonard Sprengerlaan, als op de wegenstructuur van de naastgelegen bebouwing. Voorliggende quickscan wijst uit of vervolgonderzoek nodig is voor de uitvoer van de geplande werkzaamheden en zo ja welke soorten onderzocht moeten worden.

1.3 Opzet onderzoek

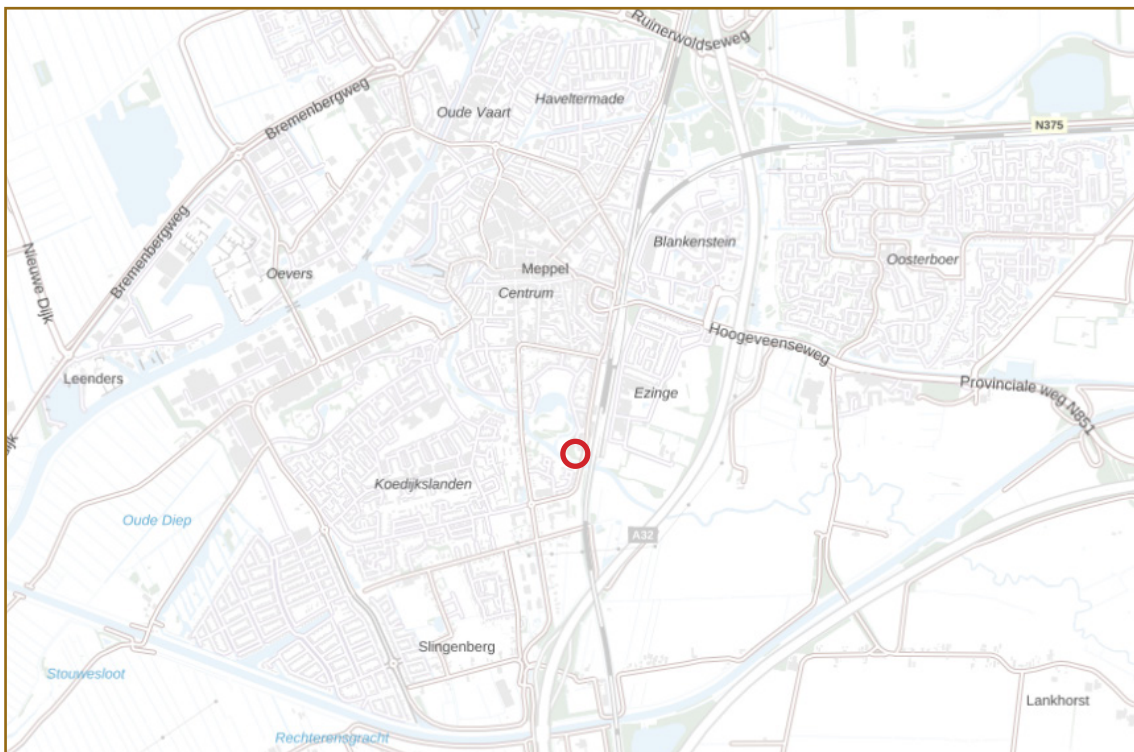
De quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), rapportages van soortgericht onderzoek uit de buurt, websites et cetera), veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies.

Voor het bronnenonderzoek zijn de NDFF-waarnemingen binnen een straal van ongeveer 2 kilometer van het plangebied opgevraagd. Voor wat betreft vogels zijn alleen de vogels genoemd die een jaarrond beschermd nest hebben.

De locatie is op 10 april 2025 bezocht door J. Mossink, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op aanwezigheid van en geschiktheid voor verblijfplaatsen van vogels en vleermuizen en de geschiktheid van de aanwezige groenstructuren als foerageergebied en vliegroute van vleermuizen. Het locatiebezoek is onder bewolkte omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 12 °C en zwakke wind, 2 Bft.

1.4 Kwaliteitsborging

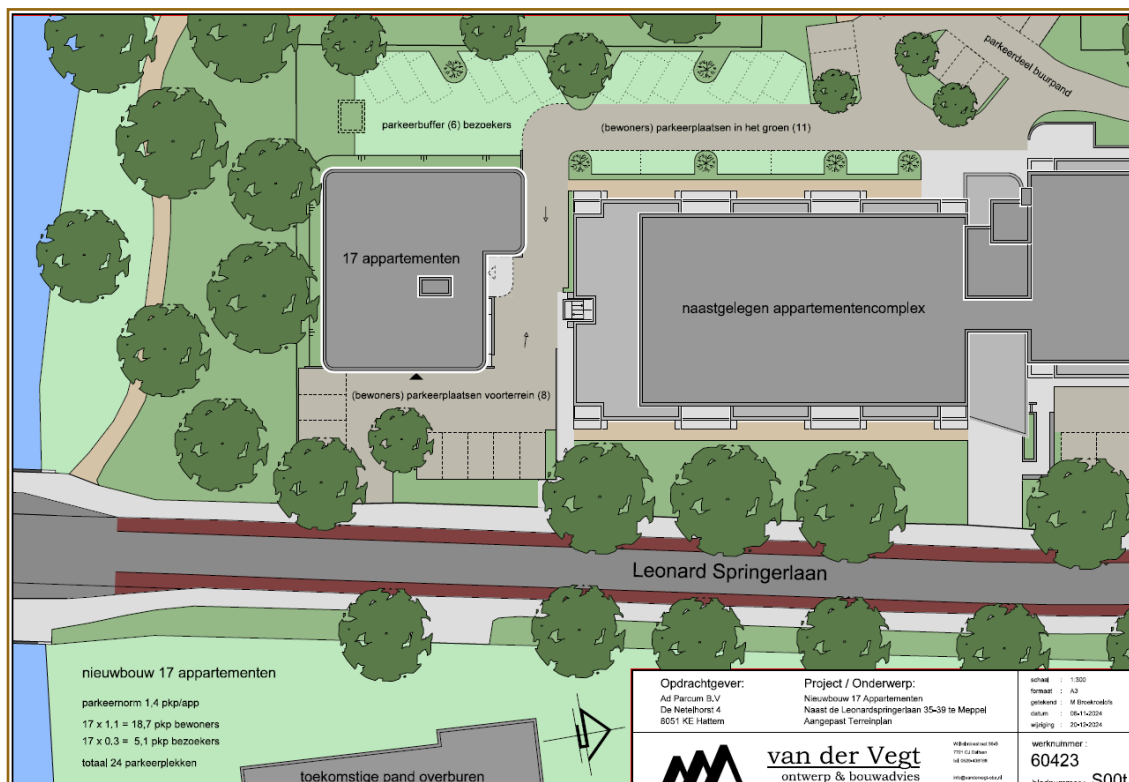
Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en hanteert haar richtlijnen, soortinventarisatieprotocollen en/of richtlijnen uit kennisdocumenten van BIJ12 tenzij anders vermeld. Op regelmatige basis vindt toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen plaats met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers.

Afbeelding 1.1: Kaart met ligging plangebied in Meppel. Schaal: ca. 1 op 24000.
Bron ondergrond: Pdok Viewer BRT achtergrondkaart (app.pdok.nl/viewer).

Afbeelding 1.2: Luchtfoto van het projectgebied aan de Leonard Springerlaan in Meppel. Het projectgebied, (De geplande bebouwingscontour, inclusief de gewenste aanpassing aan wegenstructuur) is in rood kader aangegeven. Bron: Pdok Viewer luchtfoto (app.pdok.nl/viewer)

Afbeelding 1.3: Inrichtingsschets beoogde situatie. Bron: Van der Vegt ontwerp & bouwadvies.

Afbeelding 1.4: Impressie van het plangebied. Zicht vanaf het zuiden.

Afbeelding 1.5: Aanwezige nesten van roek in bomen aan de westkant van het plangebied, op korte afstand van de beoogde bouwlocatie.

Afbeelding 1.6: Cultuurlijke beplanting, lage vegetatie en een fietsenstalling in het midden van het plangebied; gezien vanaf het oosten.

Afbeelding 1.7: Het noordelijk deel van het plangebied, gezien vanaf het noorden. Het bestaande gebouw (links) is geen onderdeel van het plangebied.

Afbeelding 1.8: Een groot deel van het terrein bestaat uit verharding (parkeerterrein), met daaromheen lage vegetatie en bomen. De meeste bomen blijven behouden, maar het is onduidelijk of enkele bomen gekapt worden en zo ja, hoeveel en welke.

Afbeelding 1.9: Het gebied direct ten zuiden van het plangebied; onderdeel van het Wilhelminapark met op de achtergrond rechts het riviertje 'De Reest'.

2 Soortenbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft per soortgroep de bevindingen voor het onderzochte plangebied.

2.1 Broedvogels

2.1.1 Vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen categorie 1 t/m 4

2.1.1.1 Inventarisatie

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing. Daarnaast gaat het om soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode in gebruik wordt genomen. Ook andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd, zoals schuil- en slaapplekken van huismussen.

In de omgeving van het plangebied zijn in de laatste vijf jaar waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten. Deze soorten worden opgedeeld in categorieën waarbij de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) van categorie 1 t/m 4 soorten onder alle omstandigheden beschermd zijn. In de omgeving van het plangebied zijn de volgende categorie 1 t/m 4 soorten waargenomen: blauwe reiger, gierzwaluw, huismus, ringmus, roek en slechtvalk

Binnen het plangebied zijn 10 nesten van roek aangetroffen (zie afbeelding 4, pagina 7). De nesten bevinden zich in 3 bomen in het westen van het plangebied, op de grens met het nabijgelegen Wilhelminapark. Bij het veldbezoek zijn ook roeken waargenomen op de nesten, waarmee met zekerheid is vastgesteld dat ten minste een deel van de nesten ook daadwerkelijk bezet is. De bomen bevinden zich grofweg op de rand van het plangebied; het is nog niet duidelijk of de gekapt moeten worden binnen de nieuwe bebouwings- of wegencontour. Roek is een zogenaamde categorie 2 soort: een koloniebroeder die elk seizoen op dezelfde plaats broedt en zeer honkvast is. Op korte afstand ten noordwesten, verspreid over een drietal locaties in het Wilhelminapark, zijn nog eens ca. 80-90 nesten van roek aangetroffen.

Huisemus en gierzwaluw maken vrijwel uitsluitend gebruik van bebouwing als nestplaats. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Huismussen en gierzwaluwen maken doorgaans gebruik van pannendaken of gaten in gevels voor hun nestplaatsen; ook in het naastgelegen gebouw ontbreken dergelijke mogelijkheden. In/onder de overkapping van de fietsenstalling zijn ook in het geheel geen nesten aangetroffen. Het is daarom uitgesloten dat het plangebied een essentieel onderdeel van leefgebied van huismus betreft. Gierzwaluwen foerageren vliegend en vaak op grote afstand van hun nestplaatsen

Voor overige soorten met jaarrond beschermde nestplaats (roofvogels, uilen, blauwe reiger en ringmus) ontbreken geschikte broedplekken en/of geschikt leefgebied. In geen van de bomen rondom het plangebied zijn nesten of potentiële nestholtes aangetroffen die geschikt zijn als broedplek voor vogels van categorie 1 t/m 4 anders dan de aangetroffen roekennesten. Aanwezigheid van nesten van andere soorten van categorie 1 t/m 4 is uitgesloten. Het perceel is relatief klein qua oppervlak; hoewel het mogelijk onderdeel is van foerageer- of jachtgebied van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats, betreft het hier met zekerheid geen essentieel foerageergebied. In de directe omgeving is ruim voldoende, en hoogwaardiger, alternatief foerageergebied aanwezig, o.a. in de vorm van het naastgelegen Wilhelminapark.

2.1.1.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied zijn 10 nesten van roeken aangetroffen, waarvan is vastgesteld dat tenminste een deel ook daadwerkelijk bezet is. De geplande werkzaamheden leiden daarom tot overtreding van de omgevingswet ten aanzien van een vogelsoort met een jaarrond beschermd nest. Bij kap

van de bomen zullen de nesten verloren gaan, maar ook als de bomen behouden blijven is sprake van mogelijke verstoring van de nesten. Doordat de geplande nieuwbouw op relatief korte afstand van de nesten plaats zal vinden en bovendien relatief hoog is (6 bouwlagen), zullen versturende (bouw)werkzaamheden, maar ook eventuele verstoring door toekomstig gebruik, zich op relatief korte afstand van de nesten bevinden. Voor een dergelijke verstoring en/of aantasting van jaarrond beschermde nesten moet een Omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' worden aangevraagd bij de provincie Drenthe. Een onderdeel van een vergunningsaanvraag is een activiteitenplan waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Van aantasting van andere nesten, nestmogelijkheden of onderdelen van functioneel leefgebied van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 is geen sprake. De geplande werkzaamheden leiden daarom niet tot overtreding van de omgevingswet ten aanzien van andere soorten dan roek en aanvullend onderzoek naar vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats is niet nodig.

2.1.2 Vogels categorie 5 (nest jaarrond beschermd, tenzij aangetoond dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is)

2.1.2.1 Inventarisatie

Naast de soorten uit categorie 1 t/m 4, waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn er de categorie 5-soorten waarvan de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) alleen onder bepaalde omstandigheden (als er niet voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is) beschermd zijn. In Meppel en omgeving komen verschillende soorten van categorie 5 voor: boerenzwaluw, buizerd, gekraagde roodstaart, ijsvogel, kokmeeuw, scholekster, spreeuw, torenvalk en visdief.

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten waargenomen waarvan niet voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is. Van geen van de soorten van categorie 5 die in de omgeving voorkomen zijn nesten aangetroffen op, of in de directe omgeving van, de onderzochte locatie. Van een wezenlijk negatief effect op categorie 5-soorten is daarom geen sprake op de onderzochte locatie. Voor alle te verwachten soorten uit categorie 5 geldt dat in de omgeving voldoende nestgelegenheid en foerageergebied aanwezig is. Indien er in de toekomst toch een soort van categorie 5 zou gaan broeden is dit nest daarom niet jaarrond beschermd.

2.1.2.2 Conclusie en advies

Binnen het plangebied zijn geen nesten aanwezig van categorie 5-soorten. Aangezien er veel geschikte alternatieven in de omgeving zijn is er geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen en zijn eventuele toekomstige nesten niet jaarrond beschermd. Vervolgonderzoek naar deze soortgroep is niet noodzakelijk. Voor de categorie 5-soorten geldt wel dat de nesten beschermd zijn zolang deze in gebruik zijn. Hiervoor gelden dezelfde maatregelen als voor overige algemene broedvogels, zie paragraaf 2.1.3.

2.1.3 Overige broedvogels

2.1.3.1 Inventarisatie

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied algemene soorten zoals zoals kauw en ekster waargenomen. Nestgelegenheid voor deze soorten is aanwezig in bomen en struiken in en rondom het plangebied.

Tijdens de uitvoering is verstoring of vernieling van bezette nesten niet op voorhand uitgesloten als werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd. Bezette nesten mogen nooit verstoord of vernield worden. Het is niet mogelijk om voor deze overtreding van de omgevingswet een omgevingsvergunning te krijgen. Alleen kortdurende verstoring die niet van invloed is op het broedsucces is toegestaan, maar dient alsnog zoveel mogelijk voorkomen te worden.

2.1.3.2 Conclusie en advies

Het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen eventueel aanwezige nesten in of rond het plangebied beschadigd/vernietigd of verstoord worden. Dit is in strijd met de omgevingswet en moet voorkomen worden, het is niet mogelijk hiervoor een vergunning te krijgen. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. In de periode oktober t/m februari is de kans op nesten het kleinst. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een broedvogelcheck, uitgevoerd door een broedvogelkundige, uitgevoerd te worden om verstoring van eventuele broedgevallen uit te sluiten. Indien bij de broedvogelcheck bezette nesten worden aangetroffen, moeten werkzaamheden worden uitgesteld of moeten maatregelen getroffen worden om verstoring van de nesten te voorkomen.

2.2 Vleermuizen

2.2.1 Inventarisatie

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen verblijfplaats en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen en holtes en scheuren in bomen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Dat zijn vaak donkere, tochtvrije ruimte die toegankelijk zijn via een geschikte opening met vrije aanvliegroute. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig, waardoor er geen mogelijkheden zijn voor gebouwbewonende soorten. De bomen binnen en rondom het plangebied bevatten ook geen holtes of scheuren die voor vleermuizen geschikt zouden kunnen zijn, waardoor ook mogelijkheden voor boombewonende vleermuizen ontbreken. In de omgeving van het plangebied staat wel een gebouw met mogelijkheden voor vleermuizen; deze bevindt zich buiten het geplande bouwvlak, maar wel op ca. 10 meter afstand daarvan.

Foerageergebied en vliegroutes

Het is aannemelijk dat het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied van vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van meerdere bomen binnen en rondom het plangebied. Het betreft echter met zekerheid geen essentieel foerageergebied, omdat in de omgeving ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is, onder andere in het naastgelegen Wilhelminapark en het stroomgebied van de zuidelijk gelegen beek 'De Reest'.

De bomen binnen of rondom het plangebied zijn geen onderdeel van een aaneengesloten lijnvormige structuur die gebruikt kan worden als vliegroute voor vleermuizen. Rond de locatie van de te realiseren nieuwbouw is daarom geen sprake van vliegroutes. Mogelijk wordt de zuidelijk gelegen beek 'De Reest' gebruikt als vliegroute door vleermuizen, maar hier vinden geen werkzaamheden plaats en het plangebied ligt gescheiden van de beek door bomen en bosplantsoen die behouden blijven.

2.2.2 Conclusie en advies

De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot verstoring of vernieling van vaste, jaarrend beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Aanvullend onderzoek en mitigerende of compenserende maatregelen zijn niet nodig. Houdt wel rekening met mogelijke verblijfplaatsen in

het naastgelegen bestaande gebouw. Hier bestaat het risico op verstoring door bouwverlichting, maar ook door verlichting in de toekomstige gebruiksfase, zoals buitenlampen. In de bouwfase en in het ontwerp van de nieuwbouw dient men rekening te houden met uitstraling van kunstlicht richting het naastgelegen gebouw.

De bomen rondom het plangebied zijn mogelijk onderdeel van foerageergebied van vleermuizen en van vleermuizen, maar het betreft met zekerheid geen essentieel foerageergebied, vanwege ruim voldoende alternatieven in de omgeving. Van mogelijke aantasting van een vliegroute is geen sprake. Negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebied zijn daarom niet aan de orde, met mogelijke uitzondering van lichtverstoring. Voorkom lichtverstoring door spaarzaam om te gaan met (bouw-)verlichting. Voer werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit of neem maatregelen om uitstraling van kunstlicht richting bomen te voorkomen. Beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik niet meer verlichting dan strikt noodzakelijk, gebruik afgeschermd armaturen, en zorg ervoor dat lampen niet op omliggende bomen gericht worden.

2.3 Overige zoogdieren

2.3.1 Inventarisatie

Met 'overige zoogdieren' worden hier alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende beschermde soorten in de omgeving voorkomen: bever, boomarter, bunzing, eekhoorn, otter, steenarter en wezel.

Binnen het plangebied zijn geen holen, burchten, takkenstapels, of andere ecologische structuren aangetroffen die door bovengenoemde soorten gebruikt kunnen worden als vaste rust- of voortplantingsplaats. Bomen met holtes zijn niet waargenomen en ook eekhoornnesten zijn niet aanwezig. Ook zijn geen prooiresten, krabsporen, knaagsporen of andere indicaties van aanwezigheid binnen het plangebied waargenomen.

Gezien het feit dat het perceel relatief klein is qua oppervlak, hoofdzakelijk uit verharding en bomen bestaat, en veel alternatieven beschikbaar zijn in de omgeving, is het uitgesloten dat het plangebied een wezenlijke (essentiële) functie heeft als foerageer-, jacht- of leefgebied van bovengenoemde beschermde soorten.

Voor bever en otter geldt aanvullend dat de werkzaamheden geen betrekking hebben op waterpartijen, oevers, of significante stukken foerageergebied. Sporen van deze soorten, zoals graafsporen of knaagsporen zijn ook niet waargenomen. Om deze redenen is uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie vervult voor deze soorten.

Voor de overige te verwachten soorten en overige zoogdiersoorten waarvan waarnemingen bekend zijn uit de omgeving, geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen of deze zijn niet beschermd, of heeft het plangebied in het geheel geen functie.

2.3.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten binnen het plangebied. Er zijn geen vervolgacties, zoals aanvullend soortgericht onderzoek of een omgevingsvergunning, nodig ten aanzien van grondgebonden zoogdieren.

De overige soorten die te verwachten zijn binnen het plangebied, zijn vrijgesteld of niet beschermd of er zijn geen effecten te verwachten op deze soorten. Aangaande deze soorten zal zorgvuldig handelen met inachtneming van de zorgplicht voldoende zijn. Verwijder groenstructuren op een rustig tempo, zodat eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte heeft een veilig heenkomen te zoeken. Houdt aanvullend rekening met mogelijke aanwezigheid van egels in lage, dichte, begroeiing. Egels vluchten vaak niet, maar rollen zich op ter verdediging. Controleer locaties met te verwijderen groenstructuren voorafgaand aan werkzaamheden en verplaats eventueel aanwezige egels (met handschoenen) naar bosschages buiten het plangebied.

2.4 Amfibieën

2.4.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens zijn geen waarnemingen van beschermde soorten uit de soortgroep amfibieën in de omgeving bekend. Het plangebied omvat ook geen oppervlaktewater, oevervegetatie of andere vormen van mogelijke landhabitat van beschermde soorten uit de soortgroep amfibieën. Aanwezigheid van beschermde amfibieën is daarom redelijkerwijs uitgesloten. Algemene amfibieën, zoals bruine kikker, zijn niet kieskeurig wat betreft hun leefgebied, komen in vrijwel heel Nederland voor, en kunnen zich relatief ver van voortplantingswater begeven. Het is niet uitgesloten dat dergelijke vrijgestelde soorten in de ondergroei van het plangebied aanwezig zijn.

2.4.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde amfibieën is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied. Vervolgonderzoek naar beschermde amfibieën is niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing voor alle soorten die op en rond het terrein kunnen voorkomen. Verwijder vegetatie op een rustig tempo en in één richting om eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte te bieden een veilig heenkomen te zoeken.

2.5 Ongewervelden

2.5.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens is het voorkomen van de volgende beschermde soorten uit de soortgroep ongewervelden in de omgeving bekend: gevlekte glanslibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, grote vos, grote weerschijnvlinder, Kempense heidelibel, Noordse winterjuffer en Sierlijke witsnuitlibel.

Wat betreft libellen heeft het plangebied op voorhand geen functie; het plangebied omvat geen oppervlaktewater of oevervegetatie en grenst ook niet direct naast dergelijk terrein. Aanwezigheid van beschermde libellen en juffers is daarom uitgesloten.

Ook voor de dagvlinders grote vos en grote weerschijnvlinder ontbreken wezenlijke mogelijkheden. Grote vos kan overwinteren in stapels hout, holle bomen of oude (houten) schuurtjes. Dergelijke structuren zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Waardplanten voor grote weerschijnvlinder (voornamelijk wilg) zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Ook foerageermogelijkheden voor beide soorten, zoals bloedende bomen of fruitbomen, zijn niet aangetroffen. Aanwezigheid van beide soorten binnen het plangebied is daarom redelijkerwijs uitgesloten.

2.5.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde ongewervelden is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied. Vervolgonderzoek naar soorten ongewervelden is niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing voor alle soorten die op en rond het terrein kunnen voorkomen.

2.6 Reptielen

2.6.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens is één waarneming bekend van ringslang uit een straal van 2 kilometer rond het plangebied. Ringslang is een watergebonden soort en landhabitat bevindt zich ook altijd in de buurt van water.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en omvat ook geen oevers, drassig terrein of andere wezenlijke vormen van landhabitat voor ringslang. Ook zijn in de ondergroei van de groenstructuren geen mogelijke overwinterings- of voortplantingsplaatsen aangetroffen, zoals broedhopen met maaisel van de waterkant, of takkenstapels met veel bladophoping. Aanwezigheid van ringslang binnen het plangebied is daarom redelijkerwijs uitgesloten.

2.4.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde reptielen is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied. Vervolgonderzoek naar reptielen is niet nodig.

2.7 Overige soortgroepen

2.7.1 Inventarisatie

Vanuit verspreidingsgegevens zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten uit overige soortgroepen, zoals vissen, weekdieren of korstmossen. Gezien de gebiedskenmerken zijn deze ook niet te verwachten binnen het plangebied. Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde, soorten is daarom redelijkerwijs uitgesloten.

2.7.2 Conclusie en advies

Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde soorten uit overige soortgroepen is uitgesloten. Bovendien leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot effecten op mogelijk leefgebied. Vervolgonderzoek naar soorten uit overige soortgroepen is niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing voor alle soorten die op en rond het terrein kunnen voorkomen.

2.8 Vaatplanten

2.8.1 Inventarisatie

Vanuit de NDFF en andere verspreidingsgegevens zijn op enige afstand van het plangebied waarnemingen bekend van kartuizer anjer en ruw parelzaad. Geen van deze soorten is Europees beschermd, wel zijn ze allemaal nationaal beschermd. Bij het veldbezoek zijn geen van deze soorten aangetroffen in het plangebied. Beschermde planten vereisen meestal zeer specifieke groeiomstandigheden, zoals langdurig onverstoorde grond, kalkhoudende bodem of bijzondere vocht condities zoals veen. Dergelijke bijzondere groeiomstandigheden zijn niet aanwezig binnen het plangebied; het plangebied is daarom niet geschikt als groeiplaats voor beschermde vaatplanten. Op basis van de biotische en abiotische omstandigheden is aanwezigheid van beschermde plantensoorten redelijkerwijs uitgesloten. Ook invasieve exoten zijn niet waargenomen binnen het plangebied.

2.8.2 Conclusie en advies

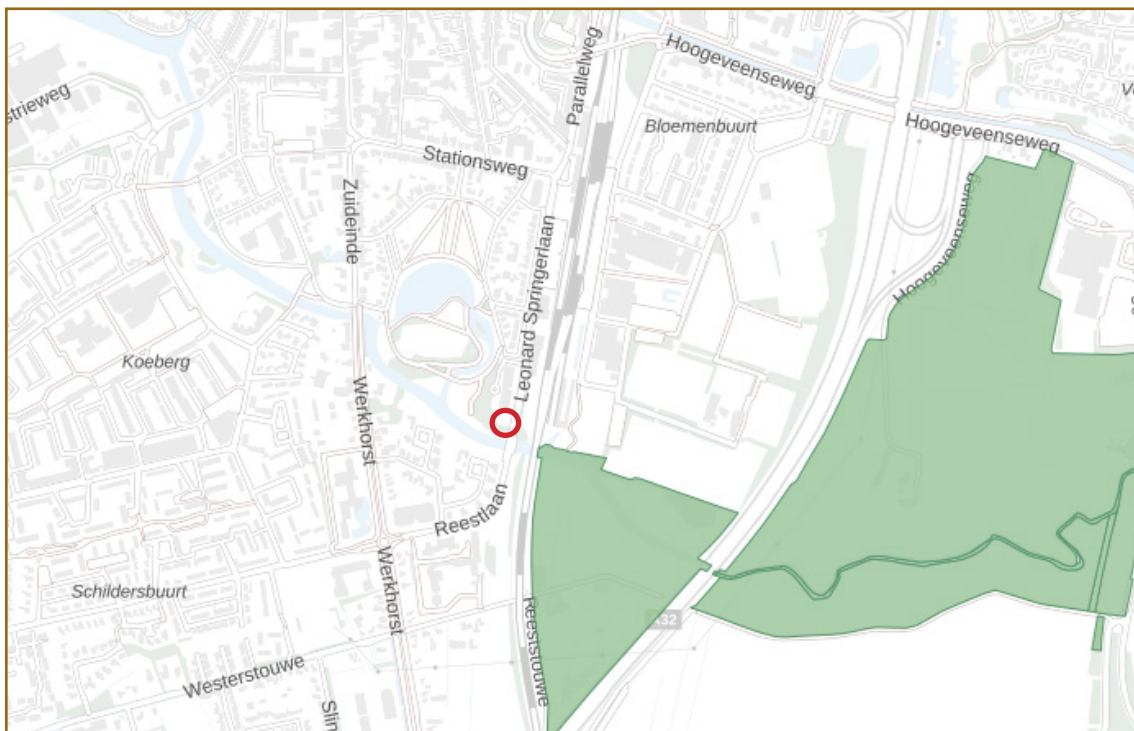
Binnen het plangebied zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Aanwezigheid en effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig. Ook invasieve exoten zijn niet aanwezig.

3 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden en een verkennende beoordeling van een mogelijk effect door de voorgenomen activiteiten op deze gebieden behandeld. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden waaronder het Natuurnetwerk Nederland en weidevogelgebieden. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig.

3.1 Nederlands Natuurnetwerk (NNN) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het NNN en andere provinciaal beschermde natuurgebieden (afbeelding 9). De minimale afstand tot dergelijke gebieden is ongeveer 80 meter. Toetsing aan externe werking is niet aan de orde in de provincie Drenthe. Er zijn derhalve geen vervolgstapen nodig ten aanzien van provinciaal beschermde natuurgebieden. Bovendien ligt het plangebied gescheiden van dit NNN gebied door een straat, braakliggend terrein en een spoorlijn.

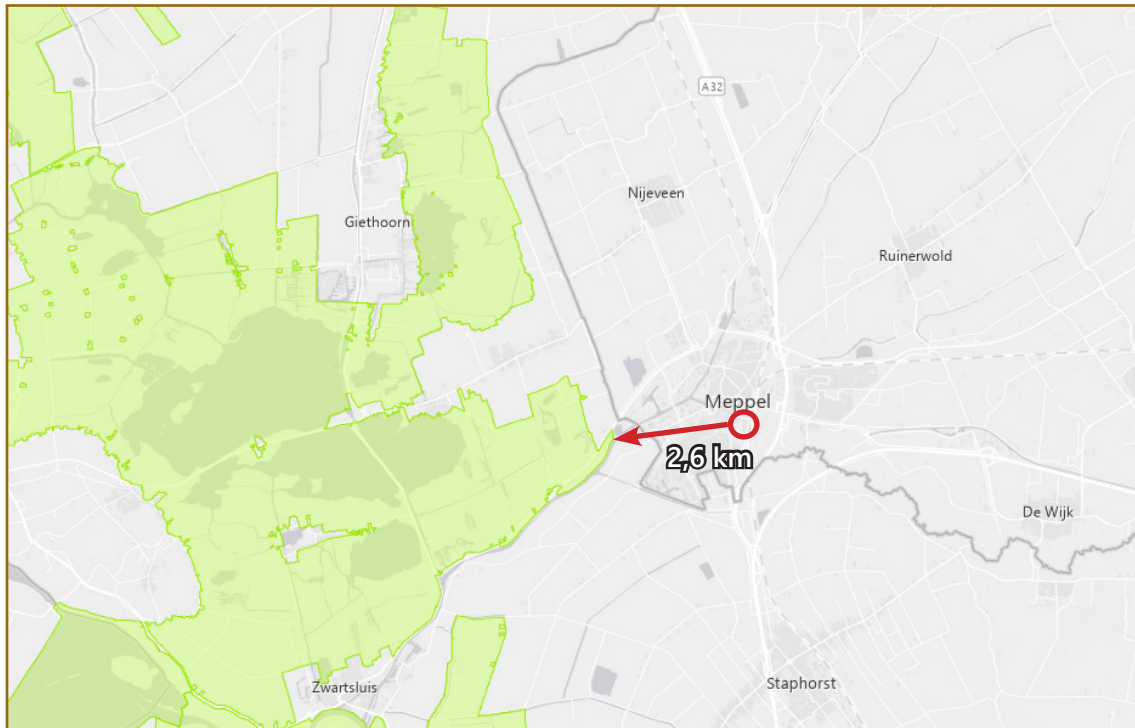

Afbeelding 3.1: Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van provinciaal beschermde natuurgebieden. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van NNN, beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden. Bron ondergrond: Atlas Leefomgeving.

3.2 Natura 2000-gebieden

De kortste afstand tot Natura 2000-gebied 'De Wieden' ligt op ca. 2,6 kilometer ten westen van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 6 kilometer. Gezien de voorgenomen activiteiten, toekomstige inrichting en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn directe negatieve effecten (geluid, licht, trillingen, etc.) op aangewezen soorten uitgesloten, met mogelijke uitzondering van stikstofdepositie.

Negatieve effecten door een toename van stikstofuitstoot tijdens de aanlegfase en toekomstige gebruiksfase zijn niet op voorhand uitgesloten. Daarom wordt een berekening uitgevoerd in Aerius Calculator om te bepalen of er sprake is van een vergunningplicht ten aanzien van stikstof. De beoordeling van het aspect stikstof is geen onderdeel van voorliggende quickscan.

Afbeelding 3.2: Ligging van het plangebied (rood kader) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. Bron: RVO Natura 2000 overzichtskaart (geocontent.rvo.nl/Natura2000/Overzichtskaart).

3.3 Toets houtopstanden

Het plangebied ligt binnen de bebouwingscontour houtkap. Er is derhalve geen sprake van onder de Omgevingswet beschermde houtopstanden. Wel kunnen gemeentelijke regels van toepassing zijn. Volgens de 'Groene kaart' van de gemeente Meppel staan er geen (toekomstige) monumentale bomen binnen het plangebied. Mogelijk is wel een gemeentelijke kapvergunning nodig. De beoordeling hiervan is geen onderdeel van voorliggende toets.

4 Rode Lijst

In dit hoofdstuk worden de bevindingen beschreven met betrekking tot soorten van de Rode Lijst die binnen het plangebied zijn aangetroffen of waarvan waarnemingen bekend zijn uit de omgeving. In dit hoofdstuk worden enkel de soorten beschreven die op de Rode Lijst als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld en waarvoor het plangebied een wezenlijke functie heeft. Voor soorten van de Rode Lijst waarvoor een wezenlijk negatief effect te verwachten is door toedoen van de geplande werkzaamheden, wordt beschreven op welke manier aan de specifieke zorgplicht kan worden voldaan door aanpassing van de werkwijze, het implementeren van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of door het bieden van compenserende voorzieningen.

4.1 Resultaten en effectbeoordeling

Vaatplanten

Vanuit de NDFF zijn waarnemingen bekend van een aantal plantensoorten van de Rode Lijst. Het betreft voornamelijk soorten die groeiplaatsen hebben in bermen of langs extensief beheerde akkerranden. Dergelijk terrein is niet binnen het plangebied aanwezig. Het is daarom uitgesloten dat werkzaamheden ten behoeve van herinrichting van het plangebied of bouwwerkzaamheden een negatief effect hebben op mogelijke groeiplaatsen van bedreigde of kwetsbare soorten van de Rode Lijst.

Broedvogels

Voor vogelsoorten van de Rode Lijst die in de omgeving voorkomen geldt dezelfde effectbeoordeling als voor algemene broedvogels (zie paragrafen 2.2 en 3.2). Het plangebied is geschikt als broedlocatie voor vogels van de Rode Lijst. Wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen nesten worden beschadigd/vernietigd of verstoord worden waardoor broedzorg gestaakt kan worden. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is maar eerdere of latere broedgevallen van met name houtduif kunnen voorkomen. Van de te verwachten broedvogels van de Rode Lijst, anders dan in hoofdstuk 2 beschreven, is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben. Laat bij werkzaamheden binnen het broedseizoen altijd een broedvogelcheck uitvoeren om verstoring van eventuele broedgevallen te voorkomen.

Zoogdieren

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van haas en konijn. Gezien de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom nabij een stadspark is het mogelijk dat een soort als konijn gebruik maakt van het plangebied. Voor deze, en andere algemene zoogdieren geldt dat er genoeg alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. Een soort als haas vereist meer open gebied en dergelijk terrein is niet binnen het plangebied aanwezig. Om deze redenen wordt geen wezenlijk negatief effect verwacht op zoogdieren van de Rode Lijst die als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld.

Korstmossen

Vanuit de NDFF zijn waarnemingen bekend van verschillende soorten korstmossen. Geschikte groeiplaatsen voor korstmossen zijn (oude) bomen en (oude) steenstructuren zoals zwerfkeien. Binnen het plangebied zijn geen geschikte steenstructuren aanwezig. De bomen in en rond het plangebied betreffen geen bekende groeilocaties van korstmossen van de Rode Lijst. Ook zijn deze bomen geen typische, omvangrijke, of oude exemplaren, waardoor aanwezigheid van zeldzame korstmossen zeer onwaarschijnlijk wordt geacht. Een mogelijk negatief effect op korstmossen van de Rode Lijst is daarom redelijkerwijs uitgesloten.

Insecten

Binnen het plangebied zijn bermen en (bloemrijke) akkerranden niet aanwezig. De geschiktheid van het plangebied voor insecten wordt daarmee op voorhand beperkt geacht. Voor zeldzame insecten van de Rode Lijst die in de omgeving voorkomen, zoals soorten wilde bijen en kokerjuffers is het plangebied geen onderdeel van leefgebied. Er wordt daarom geen wezenlijk negatief effect verwacht op insecten van de Rode Lijst die als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld.

Overige soorten

Voor overige soorten van de Rode Lijst waarvan waarnemingen bekend zijn uit de omgeving (mossen, zwammen, weekdieren) heeft het plangebied geen functie of wordt geen negatief effect verwacht door toedoen van de geplande werkzaamheden.

4.2 Maatregelen zorgplicht

De werkzaamheden vinden plaats in de bebouwde kom en grotendeels op terrein dat nu verhard is waar de kans op aantreffen van soorten van de Rode Lijst gering is. Er wordt daarom geen wezenlijk negatief effect verwacht op soorten van de Rode Lijst, anders dan soorten in hoofdstuk 2 besproken, die in de omgeving voorkomen en die als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld.

Start werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen, zodat de kans op verstoring van broedgevallen zoveel mogelijk wordt beperkt. Indien werkzaamheden worden gestart in het broedseizoen (grofweg tussen maart en augustus), laat dan een broedvogelcheck uitvoeren door een broedvogeldeskundige. Indien broedende vogels worden aangetroffen moeten werkzaamheden worden uitgesteld of moeten mitigerende maatregelen (bijv. een verstoringsvrije zone rondom het nest) worden getroffen om verstoring te voorkomen. Bij verwijdering van groenstructuren dient dit op een rustig tempo en in één richting uitgevoerd te worden, zodat eventueel aanwezige soorten tijd en ruimte hebben om een veilig heenkomen te zoeken.

5 Conclusies en aanbevelingen

Vanuit de resultaten worden conclusies getrokken. Aan de hand van deze conclusies worden aanbevelingen gedaan. Dit kan wijziging van de plannen en/of nader(e) onderzoek(en) inhouden.

5.1 Overzicht van de bevindingen perceel Leonard Springerlaan Meppel

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Overtreding OW	Nader onderzoek	Vervolgacties
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Ja	Mogelijk	Mogelijk	Nee	10 nesten van roek aanwezig in bomen op de westgrens van het plangebied. Ook als de bomen behouden blijven is een negatief effect door versturende werkzaamheden of toekomstig gebruik niet uitgesloten. Een aanvraag Omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' bij de provincie Drenthe is noodzakelijk.
Vogels - categorie 5 en overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Broedvogelcheck indien uitvoering tijdens broedseizoen	Werken buiten broedseizoen, broedvogelcheck of preventieve maatregelen indien uitvoering tijdens broedseizoen (globaal maart t/m augustus). Broedgevallen zijn altijd beschermd.
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Nee	Geen*	Nee*	Geen*	* = Houdt wel rekening met mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in het naastgelegen pand. Voorkom lichtverstoring door uitstraling van kunstlicht richting gevels te voorkomen.
Vleermuizen - foerageergebied	Mogelijk*	Geen*	Nee*	Nee*	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Vleermuizen - vliegroutes	Nee*	Geen*	Nee*	Nee*	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling verlichting richting bomen te voorkomen
Overige zoogdieren - beschermd	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige soorten - vrijgesteld of niet beschermd	Nee	Geen	Nee, wel zorgplicht	Nee	Zorgplicht
Flora - beschermd	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen

Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Nader onderzoek	Vervolgacties
NNN en andere provinciaal planologisch beschermde natuurgebieden	Nee	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 m.u.v. stikstof	Op ruim 2,5 km	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 - stikstof	Op ruim 2,5 km	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Een stikstofberekening (AERIUS) wordt uitgevoerd, geen onderdeel van voorliggend onderzoek.

Houtopstanden	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Meldingsplicht	Vergunning nodig?
Beschermde houtopstand Ow	Nee	Nee	Nee, niet vanuit Ow.	Nee, niet vanuit Ow.	Niet vanuit Omgevingswet. Mogelijk wel vanuit gemeentelijke regels, geen onderdeel van voorliggende toetsing.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

Vogels

- In het plangebied zijn 10 nesten aanwezig van roek. Van ten minste een deel van de nesten is bij het veldbezoek reeds vastgesteld dat deze ook daadwerkelijk in gebruik zijn. Nader onderzoek naar deze soortgroep is daarom niet nodig. Aantasting van de aanwezige nesten, door toedoen van de gewenste ontwikkelingen, is niet uitgesloten. Ook als de bomen behouden blijven is mogelijk sprake van verstoring als werkzaamheden op korte afstand worden uitgevoerd of door nabijheid van verstoring door toekomstig gebruik. Voor een dergelijke verstoring moet een Omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' worden aangevraagd bij de provincie Drenthe. Een onderdeel van een vergunningsaanvraag is een activiteitenplan waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.
- Voorkom aantasting of verstoring van bezette nesten van algemene broedvogels in bomen, en andere groenstructuren binnen invloedssfeer van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen. Laat bij twijfel altijd een broedvogelcheck uitvoeren. In de periode maart t/m augustus is de kans op broedgevallen het grootst, maar met name duiven kunnen tot ver buiten deze periode broeden.

Vleermuizen

- Bebouwing is niet aanwezig in het plangebied; van aantasting van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is daarom op voorhand geen sprake. De bomen binnen en rond het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen door het ontbreken van holtes of scheuren. Deze bomen zijn mogelijk onderdeel van niet-essentieel foerageergebied van vleermuizen.
- Voorkom lichtverstoring van foerageergebied van vleermuizen en mogelijke verblijfplaatsen in de gevel van nabijgelegen bebouwing. Werk bij voorkeur uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang. Wanneer het onvermijdelijk is om verlichting toe te passen voorkom dan het beschijnen van bomen en naburige gevels en beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter.

Overige zoogdieren

- In de omgeving van het plangebied kunnen beschermde zoogdieren voorkomen. Verblijfplaatsen of overige beschermde gebiedsfuncties zoals essentieel foerageergebied van deze soorten ontbreken echter binnen het plangebied. Er zijn geen vervolgacties, zoals aanvullend onderzoek of een omgevingsvergunning, nodig ten aanzien van beschermde grondgebonden zoogdieren.
- Aanwezigheid van overige beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten. Wel kunnen enkele algemene kleine soorten voorkomen in het plangebied zoals haas en veldmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling en is geen nader onderzoek nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Overige soortgroepen

- Wat betreft beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, vissen, reptielen, ongewervelden, flora, weekdieren, (korst)mossen en zwammen) is aanwezigheid binnen het plangebied uitgesloten. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde soorten uit overige soortgroepen. Houd wel rekening met de zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

Ten aanzien van zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle flora en fauna (beschermde of niet beschermde) geldt de zorgplicht, afdeling 1.3 van de Omgevingswet. Dit geldt met name voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Deze provinciale vrijstelling houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden. Praktisch geldt de zorgplicht voor het plangebied voornamelijk voor verwijdering van groenstructuren waar eventueel (vrijgestelde of niet-beschermde) fauna kan worden aangetroffen. Werkzaamheden aan en rond groenstructuren dient op een rustig tempo uitgevoerd te worden en in één richting, zodat eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte heeft een veilig heenkomen te zoeken.
- Als er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen waarvoor geen aanvullend onderzoek is uitgevoerd of omgevingsvergunning is verkregen, dan dient het werk tijdelijk te worden stilgelegd en contact te worden opgenomen met een ecoloog. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving, de omgevingswet. In deze bijlage vindt u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Omgevingswet in het kort

De Omgevingswet (OW) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet vervangt sinds 1 januari 2024 de Wet natuurbescherming, die in 2017 werd ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn destijds samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De nieuwe Omgevingswet regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

2. Zorgplicht

In afdeling 1.3 van de OW wordt de algemene zorgplicht uitgewerkt. In deze zorgplicht is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.7(a) van de OW luidt als volgt:

Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:

- alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Het is verboden een activiteit te verrichten of na te laten als door het verrichten of nalaten daarvan aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan.

3. Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR)
- Overige soorten (genoemd in bijlage IX behorend bij artikel 11.54 van het besluit activiteiten leefomgeving)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden om een omgevingsvergunning of vrijstelling verleend te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina opgenomen (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR) zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Omgevingswet, beschreven in het besluit activiteiten leefomgeving (BAL)

Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 11.2.2.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn	11.37	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
		1a	Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
		1b	Het opzettelijk vernielen van of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
		1c	Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
		1d	Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
		3	Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
§ 11.2.3.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn	11.46	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt voor:
		1a	Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
		1b	Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
		1c	Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
		1d	Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
		1e	Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied
§ 11.2.4.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten	11.54	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
		1a	Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
		1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
		1c	Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen, of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

4. Gebiedsbescherming

De Omgevingswet regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebieden zijn opgedeeld in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast. Daarnaast moet hieruit zijn gebleken dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies om natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen ecologische hoofdstructuur). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

5. Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en hadden onder de Wet natuurbescherming geen juridische status. Onder de huidige wetgeving (Omgevingswet) betekent plaatsing op de lijst niet automatisch dat de soort beschermd is; Daarvoor is opname van de soort onder de Omgevingswet nodig. De Omgevingswet voorziet echter wel in enige mate in bescherming voor soorten van de Rode Lijst, door de specifieke zorgplicht. De omgevingswet vereist van provincies dat zij de nodige maatregelen nemen voor het behoud en herstel van soorten van de Rode Lijst. Eventuele negatieve effecten op Rode Lijst soorten door toedoen van ruimtelijke ingrepen of ontwikkelingen dienen door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt en/of gecompenseerd te worden.